

**GEMARKEERDE ROUTES LANGS
INDRUKWEKKENDE BEZIENSWAARDIGHEDEN**

Ontdek de
omgeving
in één dag

75 leuke WANDELROUTES door Nederland

WANDELNET

ALTIJD IN BEWEGING

Is het jou weleens opgevallen? Die wit-rode en geel-rode markeringen langs wandelpaden? Deze herkenbare tekens horen bij de 23 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW) en 21 Streekpaden® (SP), beheerd door Wandelnet in samenwerking met Nivon Natuurvrienden. Samen vormen ze een netwerk van meer dan 12.000 kilometer aan prachtige wandelroutes. Genoeg om eindeloos te ontdekken!

Wandelnet, als officiële licentiehouders van de merkrechten van deze markeringen, coördineert het landelijke netwerk van doorgaande wandelroutes in Nederland. Met passie en vakmanschap zet Wandelnet zich in om Nederland toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor wandelaars. Dit door het ontwikkelen, verbeteren en onderhouden van de wandelinfrastructuur en door het belang van wandelen op de regionale en landelijke politieke agenda te zetten.

MARKERINGEN UITGELEGD

De dagwandelingen in dit boek zijn gemarkeerd met de internationaal gebruikelijke markering voor Lange-Afstand-Wandelpaden: een witte en rode streep onder elkaar. En door middel van de markering voor Streekpaden: een gele en rode streep onder elkaar. Daarnaast wordt er ook gebruikgemaakt van markeringen van lokale wandelnetwerken. Dit wordt per route aangegeven.

De wandelroutes van Wandelnet worden constant geactualiseerd door onze vrijwilligers, dit kan leiden tot een verschil in genoemde wandelafstanden.

Voor de wandelroutes is er onderweg vooral gemarkeerd op punten waar twijfel over de juiste route zou kunnen bestaan, bijvoorbeeld bij of vlak na een splitsing. In situaties waar toch nog onduidelijkheid zou kunnen ontstaan, wordt ook wel het kruisteken gebruikt om aan te duiden dat je deze weg niet moet volgen. Het pijltekens wijst op een aanstaande richtingsverandering. Op lange ononderbroken stukken is regelmatig een herkenningsteken aangebracht. De markeringen zijn aangebracht op verkeerspalen, lantaarnpalen, hekken en op routepalen van het lokale wandelnetwerk. Daarnaast kun je de route ook lopen met behulp van de Wandelnet-app.

Markering weg? Blokkade op de route? Of kom je onderweg een probleem tegen waardoor je niet door kunt wandelen?

Meld het via Meldpuntroutes:
www.meldpuntroutes.nl

Overzicht LAW's en Streekpaden

- LAW-routes
- LAW-beginpunten
- Nationale Streekpaden
- Internationale LAW-routes

Naast de 75 dagwandelingen in dit boek vind je op de website van Wandelnet nog veel meer wandelkilometers om te ontdekken.

Kijk voor meer informatie en alle wandelroutes op Wandelnet.nl

ROUTES

Kies jouw volgende wandelavontuur! Neem tijd voor jezelf of deel het moment met anderen. Laat je hoofd leegwaaien of juist vullen met verhalen over geschiedenis en cultuur. Zet door naar de top of ontspan met een kop koffie onderweg.

Tip: scan de QR-codes bij de wandelingen voor meer route-informatie op www.wandelnet.nl

Ontdek Nederland te voet en laat je verrassen door verborgen parels, zonder te verdwalen. Met 75 gemarkeerde dagwandelingen – waaronder de bekende NS-wandelingen – van Wandelnet ontdek je de mooiste, vaak nog onbekende plekken die ons land rijk is. Struin langs de kust, geniet van adembenemende natuurgebieden en bezoek cultuurhistorische locaties met een bijzonder verhaal. Wandelen brengt je verder, en is een prachtige manier om de omgeving in je op te nemen. Daarnaast is het ook nog eens goed voor lichaam en geest. Elke wandeling is met zorg samengesteld en gemarkeerd door de vrijwilligers van Wandelnet, zodat jij altijd in beweging kunt blijven. Veel wandelplezier!

FRIESLAND 10

- Leeuwarden: cultuur en groen
- Franeker: van planetarium tot fibula
- Oude Bildt: door uniek kweldergebied
- Ferwert: rond de terpen
- Pingjum: langs de Gulden Halsband

GRONINGEN 26

- Winsum: het oude wierenland
- Delfzijl: tussen Groningen en de Waddenzee
- Oudezijl: vruchtbare graanrepubliek
- Groningen: van stad naar ommelanden
- Hondsrug: over onverharde paden

DRENTHE 40

- Assen: door het beekdallandschap
- Wilhelminaoord: de Koloniën van Weldadigheid
- Hunzedal: het pure Drentse landschap

- Westerbork: een plek om te gedenken

OVERIJSEL 54

- Wijhe: bijna vergeten landgoederen
- Zwolle: rondom de IJssel
- Holten: Sallands hoogtepunt
- Delden: het uitgestrekte landgoed Twickel
- Voorster Klei: vergezichten over de polder
- Dalfsen: verrassingen en historie
- Steenwijk: holle paden en oude lanen

GELDERLAND 70

- Ede: kronkelende sprengbeken
- Oosterbeek: uitzicht over de Rijn
- Nunspeet: grootse stuifzandgebieden
- Woold: het oerbos Bekendelle
- Winterswijk: een schilderachtig landschap

- Culemborg: verborgen paden tussen Lek en Linge

- Brummen: Groene IJsseluitwaarden
- Dieren: dwalen over de Veluwezoom
- Arnhem: glooiende stadsparken
- Wezep: van heide naar Hanzestad

FLEVOLAND 96

- Almere Waterloopbos: door vier polderbossen
- Schokland: ooit een levendig eiland
- Almere Hout: bijzonder Kathedralenbos
- Knarbos: bomen, bevers en paddenstoelen
- Hulkensteinse bos: het vroegere stroomgebied van de Eem

UTRECHT 110

- Rheden: blauwe kamer en Romeinse limes
- Bunnik: landschap vol contrasten
- Bilthoven: naar het hart van Utrecht

- Baarn: op de grens van Utrecht en Holland
- Rhenen: over de Utrechtse Heuvelrug
- Woudenberg: langs de Heiligenbergerbeek
- Breukelen: over de kaden van het Groene Hart
- Baarn: romantisch landgoed Groeneveld
- Amersfoort: de lange en korte duinen
- Driebergen-Zeist: betoverende landgoederen
- Houten-Castellum: Nieuwe Hollandsche Waterlinie

NOORD-HOLLAND 134

- Amsterdam: een indrukwekkende stadswandeling
- Abcoude: twee idyllische rivieren
- Den Helder: bakens aan de kust
- Santpoort-Noord: Nationaal Park Zuid-Kennemerland
- Castricum: Noord-Hollands Duinreservaat

ZUID-HOLLAND 146

- Den Haag centraal: Haagse landgoederen
- Dordrecht-stadspolders: historisch Dordrecht
- Den Haag: de beboste duinen van Meijendel
- Den Haag: koningswandeling met Binnenhof en strand
- Rotterdam: havens en architectuur
- Delft: door jeneverstad Schiedam

ZEELAND 164

- Sluis: de Nederlands-Belgische grens
- Vlissingen: over strand en duinen
- Sluis: zeearmen, dammen en dijken
- Middelburg-Veere-Arnemuiden: tweedaagse langs Veerse wateren

NOORD-BRABANT 178

- Bergen op Zoom: de beroemde GR5
- Boxtel: het Groene Woud

- Boxtel: de adem-benemende Kampina
- Ravenstein: dorpen en kastelen langs de Maas
- Breda: de pracht van het Mastbos
- Geldrop: de Stabrechtse Heide
- Vught: van lunet tot kathedraal

LIMBURG 194

- Valkenburg-Slenaken-Eijsden: tweedaagse door het Heuvelland
- Kaldenkirchen: de charmante Krickenbecker Seen
- Spaubeek: prachtig Limburgs landschap
- Maastricht: serene kapelletjes en glooiende heuvels
- Maastricht: oude hellingbossen en holle wegen
- Maastricht: kastelen in weelderig groen

ANDROID

IPHONE

ONTDEK DE WANDELNET-APP

Gebruik de **Wandelnet-app** als wegwijzer voor jouw wandeling! In de app vind je de mooiste wandelroutes van Nederland, waaronder deze 75 zorgvuldig geselecteerde dagwandelingen.

FRIESLAND

- 1 Leeuwarden: cultuur en groen
- 2 Franeker: van planetarium tot fibula
- 3 Oude Bildtzijl: door uniek kweldergebied
- 4 Ferwert: rond de terpen
- 5 Pingjum: langs de Gulden Halsband

‘Neem tijdens een wandeling vooral een verrekijker mee, want het zijn de uitzichten vanaf de dijk die je wandeling verrijken.’

LEEWARDEN

Cultuur en groen

START- EN EINDPUNT

LEEWARDEN

AFSTAND 12,3 KM

in te korten tot 6,5 KM

ALGEMENE INFORMATIE

Type: rondwandeling

Kenmerken: cultureel
erfgoed, stedelijk

Markering: geel-rood

Soort: NS-wandeling

Route: Elfstedenpad

BEZIENSWAARDIGHEDEN

- 11Fountains - Love
- De Oldehove
- Raadhuisplein
- Beeld Mata Hari
- Bonifatiuskerk

In de trotse hoofdstad van Friesland, Leeuwarden, komen geschiedenis en cultuur samen in een boeiende mix van monumenten, verhalen en architectuur. Leeuwarden, dat in 2018 werd uitgeroepen tot Culturele Hoofdstad van Europa, heeft bezoekers veel te bieden. Wandel door de schilderachtige straten en ontdek bezienswaardigheden zoals het Paleis van Justitie, de scheve toren Oldehove en de weelderige Prinsentuin.

Deze stad ademt historie: van het borstbeeld van Prins Hendrik aan de gevels tot de iconische Bonifatiuskerk, ontworpen door de beroemde architect Cuypers. Bezoek het Stadhoudelijk Hof, waar de Friese Nassaus hun laatste rustplaats vonden, of verdwaal in de fascinerende verhalen van danseres Mata Hari, die opgroeide in Leeuwarden en tijdens de Eerste Wereldoorlog werd gefusilleerd door de Fransen wegens spionage.

MISTFONTEIN

Naast de rijke geschiedenis vind je moderne hoogtepunten, zoals de voormalige boter- en kaashandel in De Waag, nu een sfeervol restaurant, en Keramiëkmuseum Princessehof. Maar ook de mistfontein 'Love', ontworpen door de Spaanse kunstenaar Plensa. 'Love' bestaat uit 2 witte sculpturen van een jongen en een meisje, van 7 meter hoog. Ze lijken elkaar aan te kijken, maar hun ogen zijn gesloten. Om hen heen kan een grote mistwolk gemaakt worden. Dit geeft het beeld een nog dromerigere sfeer. Volgens de kunstenaar is de toekomst voor kinderen een droom vol beloftes. Deze fontein is een van elf fonteinen in de elf Friese steden, ontworpen door elf kunstenaars uit elf verschillende landen in het jaar 2018.

CULTUUR EN HISTORIE

Je wandelt verder langs de oude waterwegen van de Potmarge die door agrarisch gebied stroomt. Verken het oude stadscentrum, struin langs de markt op het Raadhuisplein en geniet van het uitzicht op het historische stadhuis. Leeuwarden biedt een unieke mix van cultuur en geschiedenis die bezoekers blijft fascineren.

De stad staat bekend om haar waterrijke karakter, met grachten die de stad omarmen en statige pakhuizen die getuigen van een rijke handelsgeschiedenis.

UTRECHT

- 37 Rhenen: blauwe kamer en Romeinse limes
- 38 Bunnik: landschap vol contrasten
- 39 Bilthoven: naar het hart van Utrecht
- 40 Baarn: op de grens van Utrecht en Holland
- 41 Rhenen: over de Utrechtse Heuvelrug
- 42 Woudenberg: langs de Heiligenbergerbeek
- 43 Breukelen: over de kaden van het Groene Hart
- 44 Baarn: romantisch landgoed Groeneveld
- 45 Amersfoort: de lange en korte duinen
- 46 Driebergen-Zeist: betoverende landgoederen
- 47 Houten-Castellum: Nieuwe Hollandsche Waterlinie

‘De Lange Duinen zijn indrukwekkend
met hun hoge zandheuvelds en
blootgewaaide wortels van
vliegdennen’

RHENEN

Blauwe Kamer en Romeinse limes

ALGEMENE INFORMATIE

Type: rondwandeling

Kenmerken: cultureel
erfgoed, rivieren en
kanalen, vogels en wild

Markering: wit-rood

Soort: NS-wandeling

Route: Romeinse Limespad,
Maarten van Rossumpad,
Trekvogelpad

BEZIENSWAARDIGHEDEN

- Romeinse limes
- Romeinse wachttoren
- Grebbelinie
- Blauwe Kamer
- Natuurgebied De
Grebbeberg

START - EN EINDPUNT

RHENEN

AFSTAND 17 KM

Tijdens deze wandeling volg je een deel van het Romeinse Limespad, een Lange-Afstand-Wandelpad dat de oude grens van het Romeinse Rijk markeert, van Katwijk naar Millingen aan de Rijn. Deze grens, bekend als de 'limes', is door archeologische opgravingen en onderzoek steeds duidelijker in kaart gebracht. Een cruciale bron hiervoor was de Peutingerkaart, een middeleeuwse reproductie van een Romeinse reiskaart, die hielp bij het identificeren van wachttorens, castella en legerplaatsen langs de limes.

Langs de route zie je aan de Rijnbandijk een replica van een Romeinse wachttoren. Ooit stonden er vele van deze torens in dit gebied, strategisch geplaatst om vijandelijke legers van verre te zien aankomen. In het weekend kun je de toren beklimmen en het uitzicht bewonderen. Niet ver van de wachttoren ligt Hoornwerk aan den Spees, onderdeel van de Grebbelinie. Deze verdedigingslinie, opgeleverd in 1799, beschermde het achterliggende gebied door het onder water zetten van land. Hoewel Fort aan den Spees nu onder de grond ligt, herinnert de omgeving nog aan dit strategische verdedigingswerk.

VLEERMUIZEN IN EEN STEENFABRIEK

Het wandelpad leidt je ook door natuurgebied De Blauwe Kamer, waar het water van de Nederrijn vrij spel heeft. Dit dynamische landschap van moerassen en graslanden is een toevluchtsoord voor vele vogelsoorten. Bezoek de vogelkijkhut aan de Eendenplas of wandel door de loopgraaf naar de oude steenfabriek, waar vleermuizen in de winter hun toevlucht zoeken.

SLAG OM DE GREBBEBERG

Sluit je wandeling af bij de Grebbeberg, waar natuur en geschiedenis samenkomen. Deze plek, waar in 1940 hevig werd gevochten tijdens de Slag om de Grebbeberg, is nu een serene omgeving met eikenbomen en bosplanten. Bezoek onderweg ook het Militaire Ereveld en ontdek de rijke historie van dit unieke natuurgebied.

BUNNIK

Landschap vol contrasten

ALGEMENE INFORMATIE

Type: lijnwandeling

Kenmerken: rivieren en kanalen, landgoederen, bosrijk

Markering: geel-rood, Utrecht te Voet

Soort: NS-wandeling

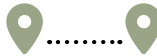
Route: Utrechtpad

BEZIENSWAARDIGHEDEN

- Kromme Rijn
- Landgoederen Rhijnauwen en Amelisweerd
- Utrecht Science Park
- Botanische Tuinen
- Beerschoten

STARTPUNT BUNNIK
EINDPUNT BILTHOVEN

AFSTAND 17,4 KM
in te korten tot 6 of 11 KM

Op het jaagpad langs de Kromme Rijn wandel je door een prachtig landschap vol contrasten. Je loopt langs uitgestrekte weilanden en historische forten en bunkers van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze rustige omgeving steekt scherp af tegen de moderne gebouwen van het KNMI en het kleurrijke Utrecht Science Park, waar dagelijks duizenden studenten studeren.

De Kromme Rijn, ooit een woeste rivier, kabbelde sinds de aanleg van een dam in 1122 rustig verder richting Utrecht. Het jaagpad naast de rivier herinnert nog aan de tijd dat trekschuiten hier vroeger voeren. In de negentiende eeuw werd de rivier een belangrijk onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tijdens je wandeling kom je langs Kasteel Rhijnauwen, een statig achttiende-eeuws landhuis dat het middelpunt vormt van een drukbezocht natuurgebied. In het nabijgelegen Fort Rhijnauwen, het grootste fort van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, voel je de geschiedenis van de verdediging van Utrecht.

STATIGE LANEN EN BEELDENTUIN

Het contrast is groot met het bruisende Utrecht Science Park, universiteitscentrum van Utrecht met ongeveer 50.000 studenten, dat je verder op de route doorkruist. In 1963 werd op het universiteitscomplex een botanische tuin aangelegd; oorspronkelijk ter ondersteuning van onderwijs en onderzoek, nu bekend als de Botanische Tuinen. De tuin ligt rond Fort Hoofddijk, onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Wandel verder langs Landgoed Beerschoten, dat met zijn statige lanen en beeldentuin een oase van rust vormt.

WEG VAN DE STAD

Tot slot voert de route je door het jonge Panbos. Het bestaat uit uitgestrekte dennenbossen die in het noordelijke deel worden afgewisseld door zandverstuivingen. Hier kun je je volledig onderdompelen in de natuur, ver weg van de drukte van de stad.

HIER BEGINT JOUW WANDELROUTE

Ontdek te voet hoe mooi jouw eigen omgeving is! Nederland kent ontzettend veel leuke en gevarieerde wandelpaden. Bezoek een nieuwe streek, geniet van een rustige wandeling in de natuur of plan een romantisch weekendje weg.

- Met 75 routes door alle provincies, variërend in afstand en zwaarte.
- De mooiste plekjes om pauze te houden en bijzondere bezienswaardigheden onderweg.
- Iedere route is toegankelijk via een app en eenvoudig over te zetten op een GPS-systeem.

WANDELNET.NL IS DÉ PLEK VOOR ECHTE WANDELLIEFHEBBERS. WANDEL OVER DE MOOIESTE WANDELROUTES DOOR STAD EN OVER LAND, ALTIJD GEMARKEERD EN GEACTUALISEERD, EN LAAT JE INSPIREREN DOOR DE MOOIESTE ONONTDEKTE PLEKJES DIE ONS LAND RIJK IS.

9 789043 937924

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 502

Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen